

Poročilo o delu Slovenskega arheološkega društva v letih 2020 in 2021

© Predrag Novaković, Predsednik Slovenskega arheološkega društva

Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za arheologijo; predrag.novakovic@ff.uni-lj.si

LETO 2020

Organi SAD in sklepi organov

Leto 2020 je bilo drugo leto delovanja organov in drugih delovnih teles SAD, ki so bili izvoljeni leto poprej. V sestavi organov ni bilo kadrovskih ali drugih sprememb.

Na redni skupščini društva sta bila sprejeta sklep o spremembi 7. člena Pravil SAD, po katerem članstvo v društvu potrjuje IO SAD in ne več skupščina SAD, ter sklep o spremembi 11. člena Pravil SAD, ki natančneje ureja prenehanje članstva.

IO SAD je na poziv Narodnega muzeja za članico Stokovnega sveta Narodnega muzeja imenoval dr. Jano Horvat.

Program SAD

Z letom 2020 se je zaključil dveletni program dela SAD, ki ga je potrdilo in sofinanciralo ministrstvo za kulturo. Zaradi epidemije je prišlo do določenih sprememb v izvajanju programa, predvsem do združitve redne skupščine društva, podelitve stanovskih nagrad in priznanj ter predstavitev raziskav iz leta 2019. Združeni dogodek smo poimenovali Arheološki dan in ga izvedli po spletu 11. 12. 2020.

Izobraževalna dejavnost

V okviru izobraževalne dejavnosti je bil v sodelovanju z Narodnim muzejem, Oddelkom za arheologijo FF UL in SAZU organiziran posvet Gabrovčev dan (16. 1. 2020). Na posvetu, ki je bil posvečen svetolucijski železnodobni kulturni skupini, je bilo predstavljenih deset prispevkov šestnajstih avtorjev. Poleg slovenskih prispevkov je bil predstavljen prispevek italijanskih avtoric. Gabrovčev dan je bil edini dogodek, ki smo ga lahko v tem letu izvedli v živo.

Predstavitev raziskav iz leta 2019 je bila izvedena po spletu (11. 12. 2020). Na prireditvi je bilo predstavljenih 24 prispevkov.

Program desetih javnih predavanj zaradi epidemije ni bil izveden. Iz istih razlogov nista bila izvedena tudi predviden posvet o Pravilniku o arheoloških raziskavah ter razstava *100 let študija arheologije na Slovenskem*.

Mednarodna dejavnost

SAD je bil soorganizator mednarodnega posveta o antičnem steklu v Kopru (6.–7. 3. 2020).

Promocijska dejavnost

Redno promocijsko dejavnost SAD izvaja prek svojih spletnih strani (www.arheologija.si in <https://arheoportal.si/>) ter družbenih omrežij (predvsem Facebook). Zlasti slednje so za naše razmere zelo obiskane. Prispevki na Arheoportalu so imeli 5.223 obiskov s 10.195 ogledi spletne strani iz 53 držav sveta. Facebook in Twitter stran Arheoportala sta imeli več kot 1.400 registriranih sledilcev. V okviru francoske pobude Evropski dnevi arheologije sta Arheoportal in SAD organizirala spletno prireditev. Prek različnih virov so prispevki na Arheoportalu imeli več kot 5.000 obiskov iz 52 držav sveta. Arheoportalove vsebine na družbenih omrežjih Facebook in Twitter dosegajo več kot 1500 registriranih sledilcev širom sveta. Objave na Facebookovem profilu Arheoportala so dnevno dosegle povprečno 250 posameznikov. SAD in Arheoportal sta bila organizatorja spletne prireditve Evropski dnevi arheologije v Sloveniji, na kateri je bilo med 19. in 21. junijem 2021 predstavljenih 22 različnih dogodkov.

Pomembna promocijska dejavnost društva v letu 2020 je bila podelitev stanovske nagrade in priznanj. Dogodek je bil izveden po spletu (11. 12. 2020). Dobitnik nagrade za življenjsko delo je bil dr. Borut Križ, priznanje za izjemen dosežek v letu 2019 je prejela dr. Janka Istenič, zahvalno listino je prejelo društvo Vespesjan, za častnega člana društva pa je bil imenovan dr. Marcus Egg.

Posebna priložnost za promocijo slovenske arheologije je bilo povabilo Arheološkega muzeja iz Zagreba, ki je v času predsedovanja Hrvaške Evropski uniji predvidel organizacijo Festivala arheologij EU spomladi 2020. SAD je bilo naprošeno, da pripravi enodnevno srečanje s predstavitvami dosežkov naše arheologije (manjša razstava, predavanja in družabni večer), a je bil dogodek zaradi izbruha epidemije in potresa v Zagrebu, v katerem je bil muzej močno poškodovan, odpovedan.

Izdajateljska dejavnost

SAD je v letu 2020 izdalo dve publikaciji: zbornik povzetkov Arheologija v letu 2019 in Arheo 37 (slednji je dejansko izšel na začetku leta 2021).

Povzetek finančnega poročila

Prihodki SAD	13.989,67 €
Sredstva MK (po pogodbi)	11.192,00 €
Lastna sredstva (članarina in donacije iz dohodnine)	2.797,67 €
Odhodki SAD	14.657,22 €
<i>a) Izobraževalna in mednarodna dejavnost</i>	
Potni stroški (Gabrovčev dan, predavatelji iz tujine)	81,88 €
<i>b) Promocijska dejavnost</i>	
Izplačilo stanovske nagrade	4.000,00 €
Izdelava kipca za stanovsko nagrad	2.116,70 €
Izdelava plaket za nagrajence	193,49 €
Objava razpisa za nagrado v Uradnem listu	69,10 €
Stroški urejanja spletnih strani SAD	1.250,00 €
<i>c) Izdajateljska dejavnost</i>	
Tisk (Arheo 37 in Arheologija v letu 2019)	3.054,88 €
Oblikovanje (Arheo 37 in Arheologija v letu 2019)	1.330,00 €
Lektoriranje	730,00 €
<i>d) Posredni stroški</i>	
Poštnina	405,85 €
Računovodske storitve	244,00 €
Drugi stroški promocije (izkaznice SAD)	229,18 €
Drugo (pisarniški material)	284,64 €
<i>e) Stroški SAD, ki jih MK ne sofinancira</i>	
Kosilo za predavatelje (Gabrovčev dan)	197,20 €
Žalnica	8,81 €
Bančne storitve	161,54 €
Bilanca prihodkov in odhodkov:	- 367,55 €
(razlika pokrita iz lastnih sredstev iz leta 2019)	

*LETO 2021**Organi SAD in sklepi organov*

V sestavi organov ni bilo kadrovskih ali drugih sprememb. Na redni skupščini društva je bil sprejet sklep o včlanitvi SAD v European Association of Archaeologists (kolektivno članstvo).

Zaradi spremembe pravil sofinanciranja ministrstva za kulturo je IO SAD sprejel sklep o spremenjeni višini denarne nagrade za življenjsko delo (2.000 EUR).

IO je sprejel Pravilnik o sofinanciranju udeležbe članov SAD na mednarodnih strokovnih srečanjih.

IO SAD je potrdil nove člane Izdajateljskega sveta SAD (Tamara Leskovar, Brina Škvor Jernejčič, Phil mason). Za urednico revije Arheo je bila imenovana dr. Tamara Leskovar, za nove člane uredništva pa Kaja Pavletič, Črtomir Lorber in Matic Zupan.

Ker zaradi epidemijske situacije še vedno niso bila možna srečanja v živo, je bila izvedena spletna anketa med slovenskimi arheologi in arheologinjami o delovanju in perspektivah SAD. Rezultati ankete so objavljeni v Arheu 38.

Program SAD

Z letom 2021 je pričel nov dveletni cikel programskega sofinanciranja ministrstva za kulturo. S pogodbo 3340-21-11505 je ministrstvo za kulturo sofinanciralo SAD v višini 11.220 EUR (za leto 2021) in 12.016 EUR (za leto 2022).

Tudi v letu 2021 je zaradi epidemije prišlo do določenih sprememb v izvajanju programa, odpovedane so bile določene dejavnosti, nekatere dejavnosti so bile izvedene kasneje, večina srečanj je potekala po spletu. Enako kot v predhodnem letu smo tudi leta 2021 združili predstavitev raziskav iz leta 2020, podelitev stanovskih nagrad in priznanj, redno skupščino društva in prireditve, naslovljeno Arheološki dan, ter jih izvedli po spletu 10. 12. 2021.

Izobraževalna dejavnost

V okviru izobraževalne dejavnosti je bil v sodelovanju z Narodnim muzejem, Oddelkom za arheologijo FF UL in SAZU organiziran posvet Gabrovčev dan (16. 9. 2021). Na posvetu, ki je bil posvečen gorenjski železnodobni kulturni skupini, je bilo predstavljenih enajst prispevkov

sedemnajstih avtorjev in avtoric iz Slovenije. Gabrovčev dan je bil edini dogodek, ki smo ga v tem letu lahko izvedli v živo.

Predstavitve raziskav iz leta 2019 je bila izvedena po spletu (10. 12. 2020). Na prireditvi je bilo predstavljenih 26 prispevkov.

SAD je v sodelovanju z Oddelkom za arheologijo FF UL organiziral spletno predavanje Maria Falesa z Univerze v Vidmu (31. 3. 2021). Druga predvidena predavanja v ciklu 10 predavanj zaradi epidemije niso bila izvedena.

Ponovno je bil odložen posvet o arheološkem poklicu in namesto njega izvedena anketa. Rezultati ankete so objavljeni v Arheo 38. Odpovedan je bil tudi posvet ob 50. obletnici društva.

Mednarodna dejavnost

SAD je postalo kolektivni član European Association of Archaeologists. Financiralo je kotizacijo treh članov oziroma članic društva na virtualni konferenci EAA v Kielu.

Promocijska dejavnost

Redno promocijsko dejavnost SAD izvaja prek svojih spletnih strani (www.arheologija.si in <https://arheoportalsi/>) ter družbenih omrežij (predvsem Facebook). Prek različnih virov so prispevki na Arheoportalu dosegli več kot 6000 obiskov z več kot 10.500 ogledi iz 54 držav sveta. Največ obiskovalcev strani prihaja iz Slovenije, sledijo pa sosednje in druge evropske države. Na družbenih omrežjih Facebook in Twitter Arheoportalom vsebinam sledi več kot 2000 registriranih sledilcev širom sveta. Objave samo na Facebook profilu Arheoportala so dnevno dosegle povprečno 270 posameznikov.

Glavna promocijska dejavnost društva v letu 2020 je bila podelitev stanovske nagrade in priznanj. Dogodek je bil izveden po spletu (10. 12. 2021). Dobitnik nagrade za življenjsko delo je bil Drago Svoljšak, priznanje za izjemen dosežek v letu 2020 pa sta prejeli Patricija Bratina in dr. Katharina Zanier.

Izdajateljska dejavnost

SAD je v letu 2020 izdalo dve publikaciji: zbornik povzetkov Arheologija v letu 2020 in Arheo 38 (slednji je dejansko izšel na začetku leta 2022).

Povzetek finančnega poročila

Prihodki SAD	14.045,76 €
Sredstva MK (po pogodbi)	11.220,00 €
Lastna sredstva (članarina in donacije iz dohodnine)	2.825,76 €
Odhodki SAD	14.129,02 €
<i>a) Izobraževalna in mednarodna dejavnost</i>	
Kotizacije udeležencev na kongresu EAA	170,00 €
<i>b) Promocijska dejavnost</i>	
Izplačilo stanovske nagrade	2.000,00 €
Izdelava kipca za stanovsko nagrad	2.742,56 €
Izdelava plaket za nagrajence	239,12 €
Objava razpisa za nagrado v Uradnem listu	69,10 €
Stroški urejanja spletnih strani SAD	1.200,00 €
<i>c) Izdajateljska dejavnost</i>	
Tisk (Arheo 38 in Arheologija v letu 2020)	3.469,78 €
Oblikovanje (Arheo 38 in Arheologija v letu 2020)	1.390,00 €
Lektoriranje	1.120,00 €
<i>d) Posredni stroški in drugi stroški, ki jih ne sofinancira MK</i>	
Poštnina	371,00 €
Računovodske storitve	244,00 €
Drugi stroški promocije (izkaznice SAD)	229,18 €
Kuverte, svečane mape, drugi potr. material	514,77 €
Kosilo za predavatelje (Gabrovčev dan)	143,00 €
Bančne storitve	226,31 €
Bilanca prihodkov in odhodkov:	- 83,26 €

(razlika pokrita iz lastnih sredstev iz leta 2020)